બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

બાળ - ૨ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૨

જવાબપત્ર - ૨

સમય : ૨ કલાક
કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. **[૧૦]**

વિભાગ-અ

(તેર, જૂનાગઢ, ૧૮૮૬, ગોદડી, ગોંડલ, સાત)

૧. સંવત **૧૮૮૬** જેઠ સુદ દશમે મહારાજે શરીરનો ત્યાગ કર્યો.

૨. ખંભાતમાં સવારી વખતે સ્વામી **ગોદડી** ઓઢીને બેઠા હતા.

૩. દૂબળી ભટ્ટના **તેર** દોકડાથી મહારાજે ગોપીનાથજીની જે બોલાવી.

૪. મહારાજે ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને **જૂનાગઢ** મંદિરના મહંત બનાવ્યા.

૫. ઝીણાભાઇને મહારાજ **સાત** વખત ભેટ્યા.

વિભાગ-બ

(શાસ્ત્રીજી મહારાજ, મૂળ અક્ષર, ઘરમંદિર, પ્રમુખસ્વામી મહારાજ, હેતબા, ભાવનગર)

૬. બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સંસ્થાના સ્થાપક **શાસ્ત્રીજી મહારાજ** હતા.

૭. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી **મૂળ અક્ષર** છે. આ વાત સમજાવવા ભગતજી મહારાજે ઘણા કષ્ટ સહન કર્યા.

૮. ઘરને પવિત્ર બનાવવા **ઘરમંદિર** જરૂરી છે.

૯. શાસ્ત્રીજી મહારાજના માતાનું નામ **હેતબા** હતું.

૧૦. **ભાવનગર** માં યોગીજી મહારાજે ધરાવેલો થાળ મહારાજ જમી ગયા.

પ્ર.૨ નીચેના આપેલા ખરા વાક્યની સામે '✓' ની નિશાની કરો અને ખોટા વાક્યની સામે 'X' ની નિશાની કરો. [૧૦]

૧.	બાઇએ ઘઉં જાતે દળ્યા ન હતાં.	૧.	✗
૨.	ગુણાતીત એટલે સત્વગુણ, રજોગુણ, તમોગુણથી પર	૨.	✓
૩.	સ્વામીએ વડતાલ ન જતાં ૨૦ માંદા સાધુઓની સેવા કરી.	૩.	✗
૪.	સુંદરજી સુથાર કચ્છના રાજા હતા.	૪.	✗
૫.	જગજીવને શ્રીફળનો ભોગ આપી યજ્ઞ પૂરો કર્યો.	૫.	✗
૬.	ડુંગર ભક્તને તેમના પિતા મહાભારત અને રામાયણની વાતો કરતાં.	૬.	✓
૭.	યોગીજી મહારાજને બાળકો ગમતા ન હતાં.	૭.	✗
૮.	દરેક ધર્મનું પવિત્ર ચિહ્ન તિલક ચાંદલો છે.	૮.	✗
૯.	મહારાજે આપેલા નિયમથી સગરામનું જીવન બદલાઇ ગયું.	૯.	✓
૧૦.	મહારાજે આપેલી પાઘ ભરૂચમાં અરદેશર કોટવાલના વંશજો પાસે છે.	૧૦.	✗

પ્ર.૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો. [૪૦]

૧. ગોંડલના દરબારે સ્વામીને શું આપવાનું નક્કી કર્યુ હતું ?

(૧) ગરાસની જમીન (૨) પૈસા (૩) મંદિર — ૧. [૧]

૨. કેટલા વર્ષની ઉંમરે સ્વામી ધામમાં પધાર્યા ?

(૧) ૮૨ (૨) ૮૫ (૩) ૯૨ — ૨. [૧]

૩. કૂતરાએ બગાડેલો ઓટલો કોણે સાફ કર્યો ?

(૧) દાદાખાચરે **(૨) ઉકાખાચરે** (૩) વાઘાખાચરે — ૩. [૨]

૪. ''હું તમારામાં અખંડ રહ્યો છું'' એમ મહારાજે ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને કેટલી વખત કહ્યું ?

(૧) પાંચ વખત (૨) ત્રણ વખત **(૩) એક વખત** — ૪. [૩]

૫. સત્સંગની પહેલી જરૂર કોને છે ?

(૧) ભરવાડને **(૨) પાપીને** (૩) પુણ્યશાળીને — ૫. [૨]

૬. શાંતિલાલને પાર્ષદી દીક્ષા ક્યાં આપી ?

(૧) અમદાવાદમાં (૨) ગોંડલમાં (૩) બોચાસણમાં — ૬. [૧]

૭. દાદાખાચરે ગઢડાનો ગરાસ કોના નામે કરી દીધો ?

(૧) મહારાજના **(૨) બહેનોના** (૩) સંતોના — ૭. [૨]

૮. શાંતિલાલ ક્યાંની હાઇસ્કૂલમાં ભણતા ?

(૧) પાદરાની (૨) ચાણસદની (૩) વડોદરાની — ૮. [૧]

૯. ભાદરા ગામ ક્યાં આવેલું છે ?

(૧) મહારાષ્ટ્રમાં **(૨) સૌરાષ્ટ્રમાં** (૩) ઉત્તર પ્રદેશમાં — ૯. [૨]

૧૦. મહારાજ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને કયા નામથી બોલાવતા ?

(૧) ગુણાતીત (૨) ગુણાતીતાનંદ સ્વામી **(3) ભાદરાવાળા નિર્ગુણાનંદ** **૧૦.** | 3 |

૧૧. માલિક કહે તેમ કરવું એ કોનું લક્ષણ છે ?

(૧) સેવકનું **(૨) દાસનું** (૩) મિત્રનું **૧૧.** | ૨ |

૧૨. ઝીણાભાઇની નનામીને કોણે કાંધ આપી ?

(૧) શ્રીજીમહારાજે (૨) કમળશીભાઈએ (૩) મૂળુભાએ **૧૨.** | ૧ |

૧૩. દાદાખાચરને મહારાજે કેટલા મહિને ગરાસ પાછો આપ્યો ?

(૧) છ (૨) દસ **(3) બાર** **૧૩.** | 3 |

૧૪. ભગતજી મહારાજનો જન્મ કયા ગામમાં થયો હતો ?

(૧) મહુવા (૨) ભાદરા (૩) મહેળાવ **૧૪.** | ૧ |

૧૫. ઠોઠ નિશાળિયો કોણ હતો ?

(૧) શ્રવણ **(૨) પાણિનિ** (૩) ધ્રુવ **૧૫** | ૨ |

૧૬. ઝીણાભાઈએ કોની સેવા કરી ?

(૧) કમળશી વાઝા (૨) સગરામ (૩) દાદાખાચર **૧૬.** | ૧ |

૧૭. શાસ્ત્રીજી મહારાજનો જન્મ ક્યાં થયો હતો ?

(૧) મહેળાવ (૨) ભાદરા (૩) ધારી **૧૭.** | ૧ |

૧૮. મહારાજે ભાદરામાં કયો ઉત્સવ ઉજવ્યો ?

(૧) હોળી (૨) દશેરા **(3) દિવાળી** **૧૮.** | 3 |

૧૯. શ્રીજી મહારાજે પત્રમાં કેટલા જણના નામ લખ્યા હતા ?

(૧) ૨૦ **(૨) ૧૮** (૩) ૧૯ **૧૯.** | ૨ |

૨૦. વડતાલ ન જતાં સ્વામીએ કોની સેવા કરી ?

(૧) મહારાજ (૨) હરિભક્તો **(3) માંદા સાધુ** **૨૦.** | 3 |

૨૧. સુરતમાં સવારીમાં મહારાજે શેમાં બિરાજમાન હતા ?

(૧) હાથી (૨) ઘોડો **(3) માણકી ઘોડી** **૨૧.** | 3 |

૨૨. કોના માતા-પિતા અંધ હતા ?

(૧) ધ્રુવના (૨) પ્રહલાદના **(3) શ્રવણના** **૨૨.** | 3 |

૨૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ મુંજા સુરુને સમાધિમાં ક્યાં મોકલ્યા ?

(૧) અક્ષરધામમાં (૨) સ્વર્ગમાં **(3) નર્કમાં** **૨૩.** | 3 |

૨૪. પ્રહલાદના પિતાનું નામ શું હતું ?

(૧) હિરણ્યકશ્યપુ (૨) હિરણ્યાક્ષ (૩) શિશુપાળ **૨૪.** | ૧ |

૨૫. ગોપીનાથના મંદિરના બાંધકામમાં ૧૩ પૈસાની સેવા કોણે કરી ?

(૧) દાદાખાચર (૨) મયારામ ભટ્ટ **(3) દુબળી ભટ્ટ** **૨૫.** | 3 |

૨૬. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?

(૧) સંવત ૧૮૪૧ (૨) સંવત ૧૮૩૭ (૩) સંવત ૧૮૪૮ **૨૬.** | ૧ |

૨૭. એકાદશીનું વ્રત મહિનામાં કેટલીવાર આવે ?

(૧) ચાર (૨) ત્રણ **(૩) બે** **૨૭.** | ૩ |

૨૮. ખંભાતમાં સવારી વખતે ગુણાતીતનંદ સ્વામીએ શું ઓઢ્યું હતું ?

(૧) ખેસ (૨) ધોતી **(૩) ગોદડી** **૨૮.** | ૩ |

૨૯. શાસ્ત્રીજી મહારાજે સંસ્થાના પ્રમુખ તરીકે કોને નીમ્યા ?

(૧) શાસ્ત્રી નારાયણસ્વરૂપદાસ (૨) નારાયણ ચરણદાસ **૨૯.** | ૧ |

(૩) નારાયણ મુનિ

૩૦. ક્યા શહેરનાં બે બાળકો સ્વામીશ્રીને નિયમિત દર્શન માટે આવતા ?

(૧) શિકાગો **(૨) ડર્બન** (૩) લંડન **૩૦.** | ૨ |

૩૧. મુળજીના પિતાના મત મુજબ ભજન કરવાની ઉંમર કઈ હતી ?

(૧) ઘડપણ (૨) બાલ્યાવસ્થા (૩) જુવાની **૩૧.** | ૧ |

૩૨. સ્વામીને સવારી માટે ચાંદીની પાલખી કોણે મોકલી ?

(૧) અમદાવાદનો સુબા **(૨) ખંભાતના નવાબ** (૩) કચ્છના રાજા **૩૨.** | ૨ |

૩૩. સ્વામીએ ભગુભાઇને પોતાની સાથે ક્યાં આવવા કહ્યું ?

(૧) ગઢડા (૨) બોચાસણ **(૩) વડતાલ** **૩૩.** | ૩ |

૩૪. સંસ્કૃત વ્યાકરણ કોણે લખ્યું ?

(૧) શ્રવણ (૨) ધ્રુવ **(૩) પાણીની** **૩૪.** | ૩ |

૩૫. જગજીવને યજ્ઞની પુર્ણાહુતિ વખતે શેની આહુતિ આપી ?

(૧) નાળિયેર (૨) ઘી **(૩) બકરી** **૩૫** | ૩ |

૩૬. રાજાના કુંવરની જાનમાં એક ગામથી બીજે ગામ કોણ જતું હતું ?

(૧) દાદાખાચર **(૨) સુંદરજી સુતાર** (૩) જગજીવન **૩૬.** | ૨ |

૩૭. સ્વામીની સવારી ખંભાતમાં શેના પર નીકળી હતી ?

(૧) પાલખી (૨) હાથી **(૩) સિગરામ** **૩૭.** | ૩ |

૩૮. મહારાજ કોના ઘરે દહીં - રોટલો જમ્યાં ?

(૧) સગરામના (૨) દુબળી ભટ્ટના (૩) સુરાખાચર **૩૮.** | ૧ |

૩૯. ઝીણાભાઈની નનામી ઉપાડવા કોણે મદદ કરી ?

(૧) સાધુઓ (૨) મુક્તાનંદ સ્વામી **(૩) મહારાજ** **૩૯.** | ૩ |

૪૦. પ્રમુખસ્વામીના માતાનું નામ શું હતું ?

(૧) પુરીબા (૨) દિવાળીબા (૩) ગંગાબા **૪૦.** | ૧ |

પ્ર.૪ નીચેનાં આપેલા પ્રશ્નોનાં એક થી બે લીટીમાં (ઉત્તર) જવાબ લખો. [૧૦]

૧. ગોપાળાનંદ સ્વામી ધામમાં ગયા તે પહેલાં તેમણે પ્રાગજી ભક્તને શું કહેલું ?

જ. ગોપાળાનંદ સ્વામી ધામમાં ગયાં તે પહેલાં તેમણે પ્રાગજી ભક્તને કહ્યું, કે, ''જુનાગઢના જોગી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી શ્રીજી મહારાજને રહેવાનું સાક્ષાત્ અક્ષરધામ છે. તું એમની પ્રેમથી સેવા કરી લેજે.''

૨. શાસ્ત્રીજી મહારાજે કયા કયા ગામમાં મંદિરો બાંધ્યા ?

જ. શાસ્ત્રીજી મહારાજે પાંચ મંદિરો બાંધ્યા. બોચાસણ, સારંગપુર, ગોંડલ, અટલાદરા અને ગઢડા.

૩. મુળજી ભક્તને દિક્ષા આપતી વખતે મહારાજ શું બોલ્યા ?

જ. મહારાજે કહ્યું, ''આજે મારા આ ધામને દીક્ષા આપતાં મને ખૂબ ખૂબ આનંદ થાય છે !''

૪. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી વરસાદમાં નેવાં નીચે શા માટે ઊભા હતા ? તમે કોની રાહ જોતા ઉભા છો ? એવું કોણે પુછ્યું ?

જ. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી વરસાદમાં નેવા નીચે મહારાજના દર્શનની રાહ જોતાં ઉભા હતા. તમે અહીં શા માટે ઉભા છો / તમે અહીં કોની રાહ જોતાં ઉભા છો એવું એમને મુક્તાનંદ સ્વામીએ પૂછ્યું.

૫. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી તેમના મનને અચંચળ / સ્થિર કેવી રીતે રાખતા ?

જ. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી માનતા કે, ''બધો મહારાજનો જ પ્રતાપ છે. મારા મનમાંથી મહારાજની મૂર્તિ એક પળ વાર પણ ખસતી નથી.''

૬. ધર્મ એટલે શું ?

જ. ધર્મ એટલે સારું આચરણ.

૭. દાસના લક્ષણ શું ?

જ. ''માલિક કહે એમ કરે.'' એ જ દાસના લક્ષણ છે.

૮. મહારાજના પગમાં પડીને સગરામે શું વિનંતી કરી ?

જ. મહારાજના પગમાં પડીને સગરામે કહ્યું, ''મહારાજ ! મને સત્સંગમાં લો.''

૯. શ્રીજી મહારાજ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને ૧૯ વાર શું કામ ભેટ્યાં ?

જ. સ્વામીએ ૧૯ માંદા સાધુઓની સેવા કરી હતી તેથી મહારાજ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીને ૧૯ વાર ભેટ્યાં.

૧૦. ભગવાને આપણને બે નાના હાથ શું કામ આપ્યા છે ?

જ. ભગવાને આપણે બે નાના હાથ પ્રભુનાં કાર્ય કરવા માટે આપ્યા છે.

પ્ર.૫ નીચેની સ્વામીની વાતો પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. ડાહ્યો હોય તેને.....

જ. ડાહ્યો હોય તેને વઢે ત્યારે રાજી થાય ને મૂર્ખ હોય તેને વખાણે ત્યારે રાજી થાય, એમ મહારાજ કહેતા.

૨. ભગવાન ભજવા હોય.....

જ. ભગવાન ભજવા હોય તેનાથી બધાની મરજી રાખી શકાય નહીં તેનાથી તો ભગવાનની મરજી સચવાય.

૩. જો મોટા પુરુષ મળે.....

જ. જો મોટા પુરુષ મળે તો તેનો સંગ કરવો, નીકર ઊતરતાનો સંગ કરવો જ નહીં.

૪. સત્ય, હિત અને પ્રિય.....

જ. સત્ય, હિત અને પ્રિય એવું વચન બોલવું ને ઉપેક્ષારહિત બોલવું પણ આગ્રહથી વચન કહેવું નહીં.

૫. આ તો ભગવાન.....

જ. આ તો ભગવાન જેવા સાધુ છે, બાવા કે વૈરાગી નથી.

પ્ર.૬ નીચે આપેલ કીર્તન/અષ્ટક/શ્લોકની ખૂટતી કડીઓ પૂરી કરો. **[૧૦]**

૧. સ્વીકારી લ્યો સ્વીકારી લ્યો, ... હૃદય અમારાં...

જ. સ્વીકારી લ્યો સ્વીકારી લ્યો, વંદન આજ અમારાં
અમે બાળક છીએ તમારાં, સ્વામી બાળક છીએ તમારાં.
નથી અમારી પાસે હો ભગવન, જાત જાતનાં ફૂલો(૨)
પણ ઉરની બગીઓમાં ખીલ્યાં છે, ભક્તિભાવનાં ફૂલો.
એ ફૂલોને માની લેજો (૨) કુમળાં હૃદય અમારાં...અમે

૨. આચારઃ પરમો ધર્મઃ .... આચારાત્ કિં ન સાધ્યતે ॥

જ. આચારઃ પરમો ધર્મઃ આચારઃ પરમં તપઃ ।
આચારઃ પરમં જ્ઞાનં આચારાત્ કિં ન સાધ્યતે ॥

૩. નાના નાના બાળ .... સત્સંગને દિપાવશું.

જ. નાના નાના બાળ અમે, મોટા મોટા બોલ,
સ્વામી માટે જીવશું અમે એ અમારો કોલ.........૧
સેવા કરશું હોંશે હોંશે, સૌને વ્હાલા થાશું,
કામ કરશું સારાં સારાં, સત્સંગને દિપાવશું.

૪. કાજુ કમોદના .... છે કાઠીયાવાડી.

જ. કાજુ કમોદના ભાત કર્યા, મેં તો દાળ કરી બહુ સારી,
લીંબુ કાકડીના લે જે અથાણાં, કઢી કરી છે કાઠીયાવાડી.

૫. અન્યથા શરણં ……… રક્ષ ત્વં પુરુષોત્તમ ॥

જ. અન્યથા શરણં નાસ્તિ ત્વમેવ શરણં મમ ॥

તસ્માત્ કારુણ્ય ભાવેન રક્ષ ત્વં પુરુષોત્તમ ॥

પ્ર.૭ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં) [૧૦]

૧. શ્રવણની પ્રાર્થના લખો અને તે માતા-પિતાની કઈ કઈ સેવાઓ કરતો ?

૨. ‘ચપટી દી ખોબો ભરવાની વિદ્યા’ આનો અર્થ યોગીજી મહારાજ સું કરતાં ? / કેવી રીતે સમજાવતાં ?

૩. આપણાં સંતોના નિયમો